

TELEGRAFUL ROMAN.

Apare Marți, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 14 C., 6 luni 7 C., 3 luni 3 C. 50 fil.

Abonamentele și inserțiunile

să se adreseze Administrației tipografiei arhid., Sibiu, str. Măcelarilor 45.

INSERTIUNILE:

Pentru odată 14 fil., — de douăori 24 fil., — de trei ori 30 fil. rândul cu litere garmond.

Correspondențele

să se adreseze Redacției „Telegrafului Român”, str. Măcelarilor Nr. 45. Scrisori nefrancate se refuză. Articoli nepublicați nu se înapoiază.

Nou abonament

deschidem cu 1 Ianuarie v. 1913 la ziarul „Telegraful Român”

cu prețurile indicate în fruntea foii, anume:

pe un an 16 coroane, pe șase luni 8 coroane, pe trei luni 4 coroane.

Rugăm pe stimaiții noștri abonați să binevoiască a-și reînoui din vreme abonamentul, stărind totodată și pentru lățirea ziarului nostru în cerul amicilor și cunoscuților lor.

Abonamentele se fac prin mandat postal, trimițându-se prețul înainte. Numele abonatului, împreună cu locuința și posta ultimă, să se scrie corect și legibil, pentru ca la postă să nu se facă greșeli. Banii de abonament se trimit Administrației tipografiei arhidiecezane în Sibiu (Nagyszeben), strada Măcelarilor, Nr. 45.

Administrația.

Consulul Prohaska.

Primul motiv de nemulțumire, ba de supărare chiar și de energetică protestare a fost dat din partea Sârbilor, față de monarhia noastră austro-ungară, atunci, când intrând trupele sârbești în orașelul Prizrend din Albania, s'au purtat în mod foarte necuviincios față de consulatul austro-ungar de acolo.

Că ce anume s'a întâmplat, care a fost necuviința Sârbilor, nu se prea știa la început, pentru că se stricase comunicația cu lumea mare, și dela consulul monarhiei noastre, aflător în Prizrend, cu numele Prohaska, nu venise la ministerul de externe dela Viena nici un raport, de mai multe zile.

Fantazia oamenilor lucra însă mereu și se vorbea și scria despre grozăvii mari, întâmplare în Priz-

rend, despre acte de cel mai înfiorător barbarism, cari nu pot fi spălate decât numai cu sânge. Și se aștepta în fiecare moment declararea războiului și intrarea trupelor austro-ungare în Sârbia, pentru a răsbuna pe consulul nostru Prohaska, despre care odată să spunea, că a fost omorât de Sârbi și înmormântat cu ceialalți, căzuți în războiu, împreună, iar altădată, că a fost numai vulnerat, apoi închis și mutilat în modul cel mai oribil, astfel, că pentru viața întreagă are să rămână om nefericit și neputincios.

După o așteptare zadarnică de vre-o două săptămâni, — în cari, cum am spus, nu a sosit nici o știre autentică despre cele întâmplate, — ministrul nostru de externe s'a văzut îndemnat se trimită la fața locului un funcționar din centru, care se cerceteze în mod amănunțit starea lucrurilor și se stabilească responsabilitățile.

Cercetarea aceasta a putut fi sevărsită în mod foarte anevoios, în urma drumurilor rele, cari îngreunau din cale afară comunicația; dar în cele din urmă ea totuși s'a făcut cu multă scrupulositate, și a dat ca rezultat faptul, că consulului nostru Prohaska nu i s'a întâmplat absolut nimica, nu a fost nici mutilat, nici arestat, nici vulnerat, cu atât mai puțin omorât, — ci tot ce s'a întâmplat la Prizrend a fost aceea, că a fost batjocorit oarecum steagul monarhiei noastre, steagul negru-galbin!

În altă formă dreptul internațional nu a fost violat; și nici din partea consulului nostru din Prizrend nu s'a făcut nici o greșală, cum spuneau Sârbii că s'ar fi făcut, Sârbii, cari cereau într'o vreme tocmai din acest motiv imediata revocare a dlui Prohaska dela consulatul din Prizrend.

Stabilită fiind astfel starea lucrurilor, ministrul nostru de externe a cerut satisfacție dela guvernul sârbesc, și satisfacția i-a fost acordată

și a fost dată în formă multămitoare pentru cercurile conducătoare în politica externă a monarhiei noastre. Ziarul oficial al ministrului nostru de externe, — „Fremdenblatt” dela Viena. — a publicat în numărul dela 25 Decembrie nou un raport amănunțit despre felul cum a fost dată, și cum a fost stabilit că are să mai fie dată această satisfacție, și din acest raport aflăm următoarele:

În 21 Decembrie n. s'a prezentat ministrul președinte al Sârbiei, domnul Pasici, la ambasadorul monarhiei noastre din Belgrad, la domnul Ugrov, căruia i-a exprimat fără încunjur regretule pentru cele întâmplate în Prizrend și Mitrovița (în orașelul acesta din urmă s'a întâmplat acelaș lucru ca și în Prizrend) deci pentru greșelile săvârșite din partea mișcării sârbești, — declarându-se gata să dea, în numele guvernului sârbesc, orice satisfacție ce s'ar cere din partea monarhiei austro-ungare pentru aceste violări ale dreptului internațional. Sârbia oficială a recunoscut deci, că greșală mare s'a făcut din partea ei, și s'a grăbit se declare, că e gata se dea reparație, se îndrepte greșala!

Ambasadorul monarhiei noastre la Belgrad, domnul Ugrov, și-a exprimat bucuria pentru acest pas corect întreprins din partea guvernului sârbesc, și i-a comunicat dlui Pasici, primministrului sârbesc, că cei dela conducerea politice externe a monarhiei austro-ungare mai cer următoarea reparație:

Când își vor ocupa de nou posturile consuli austro-ungari din Prizrend și Mitrovița, (astăzi aflători în concediu), domnii Prohaska și Tahy, trupele sârbești, comandate de câte un ofițer, se dea obiceiurile onorarii militare în momentul în care se va ridica pe edificiul consulatului austro-ungar steagul monarhiei noastre, steagul negru-galbin.

Ministrul-președinte Pasici al Sârbiei s'a declarat gata a da și acea-

sta satisfacție monarhiei noastre, și astfel cel mai mare și cel mai grav motiv, din care putea să se nască războiu între monarhia noastră și Sârbia, e acum delăturat cu totul, iar afacerea Prohaska, care a ținut spiritele în ferbere și în agitație vre-o patru săptămâni, e luată acum dela ordinea zilei.

Lumea se va bucura foarte mult când va afla, că domnul Prohaska, consulului austro-ungar din Prizrend, nu i s'a întâmplat nenorocirea despre care era vorba că i s'ar fi întâmplat, — dar și mai mult să va bucura domnul Prohaska însuși când va afla, că ce credea lumea că i s'a întâmplat, pe când de fapt nu i s'a întâmplat nimica ce ar putea să-i facă îngrijire și durere. Și e atât de bine să poți constata, că toți au motive de bucurie, nu de supărare, de mânie și de dușmănie!... Chestia Prohaska s'a terminat deci bine, și bine ar fi de s'ar termina tot bine și celelalte chestii grave politice dela ordinea zilei!...

Legea electorală. Știrea dată după zărele din capitală, că Majestatea Sa, Împăratul și Regele nostru Francisc Iosif I., ar fi dat mai de mult proiectului de lege despre reformele electorale sancționarea prealabilă, a fost prematură, pentru că această sancționare a fost dată din partea Monarhului abia Sâmbătă. Atunci adică s'a prezentat în fața Majestății Sale domnul ministru-președinte ungar Lukács László, și în audiența care a ținut dela orele 11 a. m. până la orele 12 din zi, a spus în mod amănunțit principiile pe cari e elădită noua lege electorală a Ungariei. Majestatea Sa a luat în mod grațios la cunoștință cele comunicate din partea ministrului-președinte Lukács, și și-a dat învoirea, ca proiectul de lege să fie prezentat parlamentului ungar spre dezbateră și votare. Prim-ministrul ungar Lukács, care a plecat încă Sâmbătă d. e. acasă la Budapesta, a luat numai deocâț măsurile necesare, ca dieta să fie convocată pe mâine, Marți, la orele obișnuite, la o ședință scurtă formală, în cursul căreia va fi prezentată legea nouă electorală, în vira unei vorbiri mai lungi, pe care o va rosti domnul ministru-președinte Lukács. Protecția

FOIȘOARĂ.

Insemnătatea Duminicii și modul cum trebuie ea prăsnuită.

— Predică de Aurel Popovici. — (Urmare).

Ca să știm, cum să ținem, cum să prăsnuim Duminica, trebuie să vedem întâi, cum o prăsnuiau și cinsteau vechii creștini pe timpul apostolilor și în veacurile următoare lor. Creștinii vechi începeau a prăsnui Duminica începând de Sâmbătă seara, când într'o casă, care le slugea drept biserică, — oăci biserici regulate pe atunci nu aveau, — se adunau și petreceau aproape toată noaptea în rugăciuni.

Duminică dimineța apoi, toți creștinii, copii, tineri și bătrâni, bărbați și femei își îmbrăceau hainele cele mai bune de sărbătoare și se duceau iserș la biserică, unde ascultau cu mare luare aminte sfintele rugăciuni, ce se înălțau dela altar și învățăturile preoților.

Zelul creștinilor întru cercetarea bisericii în zilele de Duminică era așa de mare, că prin nimica nu se puteau opri dela biserică, nici chiar prin gosnele și supririle păgânilor, cari erau la putere. Dacă cineva era împedecat prin boală de a cerceta biserica,

sau dacă era bęgat în închisoare pentru credința lui, ceea ce pe vremea aceea foarte des se întâmpla, i se ducea aasă sau în închisoare cuminecătura, oăci fără ea nu se lăsa. Prăznuid ziua de Duminică, creștinii cei vechi se fereau de ori ce lucrări în aceea zi, ca să nu vateme sfințenia ei. Duminica era pentru creștinii acelor vremi îndepărtate o zi de mare sărbătoare bisericăscă și de odihnă. Dacă biserica în vechime oprea în Duminică pe credincioși dela ori și ce fel de lucru, ea îi oprea și dela lene și trândăvie, pentru că cerea, ca timpul în acea zi oamenii să și-l petreacă în cercetarea bisericăii, în cercetarea și ajutorarea bolnavilor și a celor lipsiți, în cetirea cuvântului lui Dzeu cuprins în sfânta Scriptură, în facerea de milostenii și alte lucruri folositoare. V'am arătat cum să prăznua în vechime sfânta Duminică, și acum voi cerea să vă arăt cum însepe a se prăznui ea în zilele noastre, dacă și nu de toți, dar totuși de o mare parte a credincioșilor. Oamenii zilelor noastre în ce privește sărbătorirea Duminicii se pot împărți în trei părți, și snume: Unii prăznuesc Duminica ca și creștinii cei de demult și, făcând un lucru bun și plăcut lui Dzeu, împotriva lor n'am nimic de zis. Alții merg dimineța la biserică și dau laudă și mulțămită lui Dzeu, pentru că le-a dat tărie, putere, sănătate și alte bunătăți, ca să și implinească lucrurile de peste săptămână.

Până aici și chestia fac un lucru bun și plăcut lui Dzeu. Acestia însă cealaltă vreme a Duminicii n'o petrec, pe cum se cuvine, în cetirea de cărți sfinte și folositoare, în adunări și sfaturi cuvioase, în cercetarea bolnavilor și dăruire de milostenii, ci ducându-se în orșime se luând parte la sfaturi rele, destrăbălăte. De sigur, că acestia vatămă sfințenia zilei Domnului. O a treia clasă și mai rea a oamenilor de azi este aceea, care Duminica în revărsatul zilei, mănându-și vitele în țarină pasă eu e'e fânățele altora, sau, și aceasta se întâmplă și mai des, Duminica dimineța după ce își părăsesc așternutul, în loc să dea laudă și mulțămită lui Dzeu, pentru că i-a sculet întregi și sănătoși din somnul nopții, își gâtesc în mare grabă cele de lipsă, se duc și taie iarba din holdele altora și legându-o în poveri o duc acasă spre hrăuirea vitelor lor. După acestea apoi, ca după un lucru bine isprăvit, Duminică dimineța, când clopotele cheamă obyete la sfânta biserică, ei se îmfundă cu banii câștigați prin orșimă sudoare peste săptămână în orșime, și în loc să se cuminece la biserică cu sfântul trup și sânge a lui Cristos, se cuminecă în birt cu otrava rachului; în loc se asculte în biserică cuvântul lui Dzeu, ascultă în orșime cuvintele drăcești și sudălmile urâte. Pe când preotul se roșgă pentru mântuirea sufletescă a creștinilor, desi și a lor, și pentru ferirea țarinii de „grindină, de oimă,

de outremor, de foc și de alte rele” ei injură pe Dzeu, și-l hulăsc, ameștiți de vînar, se ceartă între ei, fac bătăi, cari nu arareori se sfârșesc cu omoruri și ucideri. Ciătându-se pe picioare, când îi răzbește foamea, pornesc spre casă, unde neștiind ce fac, încep din năluiri goale, ceartă cu cei de acasă, făcându-se de răsul lumii și al oamenilor de omenie. Cu adevărat, iubiților, casa lor nu-i casă și masa lor nu-i masă.

Acestia, iubiților creștini, sunt cea mai urată sămânță de oameni, sunt dați cu totul în ghiarele diavolului, și n'au nici o legătură cu Dumnezeu. Sufletele acestora sunt împovărate de păcate grele, și nepocăindu-se, la timp când le va veni ceasul, ea înaftea înfrisoșatului județ să și de seamă de faptele lor urâte, nu vor ști ce să răspundă. Cătră acest soi de oameni va zice Mântuitorul: „Mergeți dela mine, blăstămaților, în focul cel veșnic, gătîtatenei și slujitorilor lui”, oăci „v'am lăsat vouă 6 zile și mie mi-am cerut numai une, și riciu aceea nu mi-ați dat-o. Eu am pățimit, mi-am întins mâinile pe cruce, mi-am vărsat sângele pentru voi, dar voi nu mi-ați slujit mie, ci mamonului”.

Nu e greu de găoit, iubiților creștini, care prăznuea a Duminicii e mai bună. De sigur că aceea, care o făceau vechii creștini, și pe care unii spre lauda lor o fac și astăzi.

(Va urma).

Concurs.

Pentru ocuparea postului de învățător la școala noastră confesională din Pișchinți, protopopiatul Orăștiei, se publică concurs cu termen de 15 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele:

1. Salar fundamental, până la primirea ajutorului de stat, 600 coroane încasate din repartitie.

2. Locuință în edificiul școlii.

3. Grădină în natură.

4. Doi stângini de lemne.

5. Cuincuenalele se vor socoti numai dela ocuparea definitivă a acestui post.

Învățătorul ales va fi dator a instrui pe elevi în cântările bisericesti și a-i conduce la biserică.

Orice pretensiune ulterioară, ce nu se bazează pe acest concurs, nu va fi luată în considerare, ceace va trebui fiecare concurent a o aminti în cererea de concurs.

Cererile de concurs, cu actele legale se vor înainta în decursul celor 15 zile Oficiului protopresbiterial din Orăștie.

Concurenții sunt datori a se înfățișa poporului în vre-o Duminică sau sârbătoare.

Pișchinți, din ședința comitetului parohial, ca scaun școlar, ținută în 21 Octombrie (3 Noembrie) 1912.

Octavian Bude Toma Urișescu
președinte. notar.

Nr. 705/1912. Vidi: (417) 1—3
Orăștie, 10 Decembrie 1912.

Vasile Domșa
protopresbiter.

Casa de păstrare (reuniune) în Săliște.

AVIZ.

„Casa de păstrare (reuniune) în Săliște“ primește depuneri dela

Cor. 2000 cu 5%, iar dela
„ 5000 cu 5 1/2%.

→ Darea o plătește institutul. ←

(407) 5—10

Diracțiunea.

Mr. 1212/1912

(414) 3—3

Concurs.

Pentru întregirea postului de paroh în parohia de cl. III Hersoni, din protopresbiteratul Făgăraș, conform rezoluției Preav. Consistor arhidiecezan dtto 30 Oct. 1912 Nr. 12,940 Bis. se publică concurs cu termen de 30 zile dela prima publicare în „Telegraful Român“.

Emolumentele împreunate cu acest post sunt cele fasonate în coala B. pentru întregirea venitelor dela stat.

Cererile se vor înainta subsemnatului oficiu protopresbiterial în termenul amintit.

Doritorii de a concura la acest post pe lângă prealabila încunoștiințare a subsemnatului au să se prezenteze în parohie spre a cânta, predica sau celebra.

Oficiul protopresbiterial gr.-or. al tracului Făgăraș în conțelegere cu comitetul parohial.

Făgăraș, la 8 Noembrie 1912.

Nicolae Borzea,
protopop.

A apărut și se află de vânzare a **Librăria arhidiecezană în Sibiu**

Din carnetul unui dascăl.

Studii și articole

de

Ion Mateiu.

Prețul cor. 1.50 + porto 20 fil.

La

Librăria arhidiecezană

se află de vânzare

Octoihul-mare

cu litere cirile.

Prețul cor. 25.—.

Mare ocaziune de Crăciun

la

Vasilie Ban,

mare magazin de ghete la „Cisma mare roșie“

strada Oenei Nr. 7 SIBIU strada Oenei Nr. 7

cu prețuri ieftine.

Orice ghete cu prețuri de reclamă de Crăciun. Dela 30 Noembrie 1912 până în 10 Ianuarie 1913.

Prețurile:

- Ghete de copii Chevreaux și Box ori Kalv, Nr. 20—25 = K 3—4
- Ghete de copii „ „ „ „ „ 26—28 = „ 4—5
- Ghete de copii „ „ „ „ „ 29—34 = „ 5—7
- Ghete de băieți „ „ „ „ „ 35—39 = „ 7—9
- Ghete jum. p. dame „ „ „ „ „ 4—14
- Ghete înalte p. dame „ „ „ „ „ 8—14
- Ghete de lucru p. bărbați, exec. dur. de Kalv ori wicks „ 7—
- Ghete cu țug ori șirete p. bărbați în Chevreaux ori box „ 9.50
- Ghete cu nasturi ori Ideal p. barb. „ „ „ „ „ 10—
- Ghete de ale lui Kobrak „ „ „ „ „ 14—
- Ghete Oslaria „ „ „ „ „ 12—
- Ghete americane „ „ „ „ „ 13—
- Ghete veritabile americane, cu șirete ori nasturi „ 16—
- Ghete de piele de Antilope p. barb. în toa'e colorile „ 20—

Mare asortiment în **cisme pentru copii și bărbați.**

Gamașe

dela 4, 5, 6, 7, 8 și 9 coroane.

Principiul meu e: câștig puțin — și învârtire mare!
In zile de sârbătoare și Duminicile am înainte de amazi până la 10 oare deschis. (410) 4—

Requisite de scris

se pot procura dela

Librăria arhidiecezană

ICOANE SFINTE

pictură de mână în oleu, pe pânză, în orișicare mărime, pe lângă prețurile cele mai moderate ofere:

Librăria Tipografiei arhidiecezane

Sibiu, strada Măcelarilor Nr. 45

I.

- Adormirea Maicei Domnului
- Bunavestire
- Nașterea Domnului Iisus Christos
- Fuga la Egipt
- Iisus în biserică de 12 ani
- La nunta din Cana
- Iisus pe mare
- Invierea lui Lazar
- Schimbarea la față
- Răstignirea lui Iisus Christos
- Punerea în mormânt
- Invierea Domnului
- Înălțarea — Floriile
- Tăierea împrejur
- Nașterea Maicei Domnului
- Pogorârea Duhului sfânt
- Nașterea sfântului Ioan Botezătorul
- Grigorie, Vasilie și Ioan
- Adormirea sfintei Ane
- Aflarea capului sf. Ioan Botezăt.

II.

- Iisus pe Cruce
- Înălțarea sfintei cruci
- Ilie prorocul în carul de foc
- Tăierea capului sfântului Ioan
- P. Grigorie teologul
- Sf. Vasilie

III.

- Botezul Domnului
- Constantin și Elena
- Sfântul Dumtru călare
- Sfântul George
- Maica Domnului
- Petru și Pavel
- Arhanghelii Mihail și Gavriil
- P. Ioan Gură de aur
- PP. Ioachim și Ana

IV.

- Arhanghelul Mihail
- „ Gavriil
- Apostol ori-care
- Domnul Christos
- Iisus în muntele Maslinilor
- Sfântul Dumitru
- Sfântul George
- Ilie Prorocul
- Ioan în pustie
- Sfântul Nicolae
- „ Simeon
- „ Andreiu
- Evangelistul Ioan
- „ Luca
- „ Marcu
- „ Mateiu
- Prorocul Zaharia
- Apostolul Iacob
- „ Filip

	Grupa I.					Grupa II.					Grupa III.					și Icoane din Grupa IV.					
	Mărimea în cm.					Mărimea în cm.					Mărimea în cm.					Mărimea în cm.					
	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	39/50	47/63	55/68	63/79	74/100	
foarte fine Cor.	39-20	44-80	53-80	81-20	106-40	35—	40-60	51-80	70—	89-60	30-80	37-80	46-20	61-60	78-40	28—	34-60	42—	56—	70—	cor. foarte fine.
fine „	26-60	29-40	46-20	56—	72-50	23-10	27-30	40-60	49—	65-80	20-30	23-80	35—	43-40	60-20	18-20	21—	30-80	39-20	56—	„ fine.
simple „	14—	16-10	18-20	26-50	36-40	12-60	14—	16-10	23-80	32-20	11-20	11-90	14—	21-70	29-40	9-80	10-50	11-90	19-60	26-60	„ simple.

Prețurile indicate în șema de sus sunt a se înțelege numai la icoane pictate pe pânză și fără cadre (rame). La dorință se pictează însă și pe lemn, tînichia și aluminiu.

Deasemenea și cu angajamentul pentru **prapori** din orișice fel de materii și de orișice culoare pe lângă condițiile cele mai favorabile